

Globalització i Model Social Europeu

Codi: 44033

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313228 Política Social, Treball i Benestar	OB	0	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Oscar Molina Romo

Correu electrònic: Oscar.Molina@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Altres indicacions sobre les llengües

Las clases se harán en castellano porque habrá bastantes estudiantes de Europa y Latino-América

Equip docent

Antonio Martín Artilles

Pau Miret Gamundi

Prerequisits

Studies in Social Science

Objectius

Comparative studies on Welfare Systems and Industrial Relations. Comparatiive studies on rhe role of Social Actors

Competències

- Aplicar l'enfocament de gènere a l'anàlisi de la relació entre mercat laboral, cures i desigualtats socials.
- Dissenyar, implementar i avaluar les polítiques socials i els processos que incideixen en la redistribució de recursos i en la millora del benestar de la ciutadania, en diferents àmbits i des d'una perspectiva europea.
- Dissenyar, implementar i avaluar polítiques sociolaborals que incideixin en la relació entre treball, ocupació i benestar.
- Distingir les principals transformacions econòmiques, polítiques, socials i culturals de les societats complexes per a analitzar els reptes fonamentals que plantegen per a la igualtat i el benestar.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca

- Treballar individualment i en equip en un context internacional i multidisciplinari
- Utilitzar i gestionar informació bibliogràfica i recursos informàtics en l'àmbit d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les reformes laborals i del sistema de benestar europeu.
2. Dissenyar polítiques socials que donin resposta als riscos de desigualtat en els diferents règims de benestar
3. Formular i avaluar polítiques sociolaborals des d'una perspectiva europea
4. Identificar els principals elements econòmics, socials i laborals del model social europeu i les seves transformacions.
5. Identificar i analitzar els sistemes de benestar i de relacions laborals europeus i les seves transformacions.
6. Identificar les desigualtats de gènere que es donen en els diferents models de relacions laborals a Europa
7. Identificar les desigualtats de gènere que es donen en els diferents règims de benestar a Europa
8. Proposar noves línies de treball que millorin el coneixement sobre la qüestió
9. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
10. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca
11. Treballar individualment i en equip en un context internacional i multidisciplinari
12. Utilitzar i gestionar informació bibliogràfica i recursos informàtics en l'àmbit d'estudi.

Continguts

Objectius del mòdul

El objectiu del mòdul es estudiar i analitzar els canvis registrats en el model social europeu. Estudiar el procés de construcció de la Unió Europea. Estudiar les relacions entre els sistemes de relacions laborals i els sistemes de benestar.

Organització del curs: El mòdul consta de dues parts:

- a) Model Social Europeu: Reformes dels sistemes de relacions laborals i els sistemes de benestar.
- b) Família i Estat del Benestar.

Part A. Model Social Europeu: Sistemes corporatistes i Estatats del Benestar

Sessió 1. Concepte Model social Europeu

Sessió 2. MSE i procés d'integració econòmica i política.

Sessió 3. Model de Benestar i Relacions Laborals comparades.

Sessió 4. Estat Social Actiu: Principis i reformes

Sessió 5. Crisi i model social de baix cost en el Sur d'Europa.

Sessió 6. Crisi i reformes laborals: pactes socials i negociació col·lectiva.

Sessió 7. Sostenibilitat del benestar. El paper de la immigració

Sessió 8. Mobilitat laboral i lliure circulació de treballadors.

Parte B. Familia i Estatut del Benestar

Sessió 1: Canvis familiars: el nou rol de la dona, els estils parentals i l'ús del temps.

Sessió 2: Famílies i benestar econòmic: evolució i perfils sociodemogràfics de la pobresa infantil. Efectes conseqüències individuals i costos socials.

Sesión 3: Familias y bienestar subjetivo (I): transmisión intergeneracional de la desigualdad, salud infantil y éxito educativo.

Sesión 4: Familias y bienestar subjetivo (II): salud y cuidados de la gente mayor.

Sesión 5: La protección de las familias en los regímenes de bienestar: la especificidad del caso español.

Sesión 6: Políticas de protección de la familia (I): los recursos y prestaciones económicas.

Sesión 7: Políticas de protección de la familia (II): recursos de tiempo

Sesión 8: Políticas de protección de la familia (III): servicios.

Metodologia

Metodologia activa participativa: role playing, debat sobre polítiques socials, pensions, protecció per desocupació i polítiques de formació

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Role Playing	20	0,8	
Scientific article	80	3,2	

Avaluació

Avaluació continua: participació activa

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Role Playing	20%	50	2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Bibliografía

Parte A. Modelo Social Europeo.

1. Gómez, Pedro L.; Buendía, L. (2015). "La crisis y los Estados del Bienestar en Europa". Madrid: Fundación Foessa. VII Informe sobre exclusión social en España
http://www.foessa2014.es/informe/uploaded/documentos_trabajo/15102014153256_1506.pdf
2. Streeck, Wolfgang (2014): "La crisis del capitalismo democrático." New Left Review,
https://newleftreview.org/article/download_pdf?language=es&id=291
3. Martín Artiles, Antonio; Molina, Oscar; Carrasquer, Pilar (2012). ¿Ruptura del compromiso igualitario para sostener el Estado del Bienestar?. Revista Española de Investigaciones Sociológicas, nº 154: 45-64.
doi:10.5477/cis/reis.154.45. http://www.reis.cis.es/REIS/PDF/REIS_154_031459931349233.pdf
4. Daune-Richards, A-M. (2007). "Las mujeres y la sociedad salarial: una investigación a partir de los casos de Francia, Reino Unido y Suecia." En Prieto, C. (coord.). Trabajo, género y tiempo social. Barcelona: Hacer pp. 226
5. Martín Artiles, A. (2008). ¿Modelo Social de Bajo coste?. Valencia: Arxius de Sociología, 26,
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/autor?codigo=12224>
6. Campillo, Inés (2010). "Políticas de conciliación en los regímenes de Bienestar Mediterráneos: España e Italia. Revista Política y Sociedad, volumen 47,1;
<http://revistas.ucm.es/index.php/POSO/article/view/POSO1010130189>
7. González, Sergio; Luque, David (2014). «¿Adiós al corporatismo competitivo en España? Pactos sociales y conflicto en la crisis económica». Revista Española de Investigaciones Sociológicas, 148: 79-102.(
<http://dx.doi.org/10.5477/cis/reis.148.7>;
8. Leonardi, Laura et. al. (2010). ¿Es exportable la flexiseguridad?. Un estudio comparado entre Italia y España." Cuadernos de Relaciones Laborales, 29,
9. Martín Artiles, A; Molina, Oscar; Godino, Alejandro (2016). "Desempleo y política de ingresos adecuados en España e Italia". Institut d'Estudis del Treball, Universitat Autònoma Barcelona.
https://www.researchgate.net/publication/310764013_Unemployment_and_adequate_income_policy_in_Spain_ar
10. Hirschler, Sandra (2010). Proyectos de integración social en España y Alemania: perspectiva de las participantes." Revista de Educación, nº 351 http://www.revistaeducacion.mec.es/re351/re351_07.pdf
11. Peña, Noemi; De la Peña, Iñaki (2014) "Hacia una pensión social básica en un Estado del bienestar." Lan Harremanak, 31 <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/5211065.pdf>
12. Martín Artiles, A.; Molina, Oscar (2015). "Participación financiera para sostener las pensiones?. Entre la Democracia Industrial y la Motivación?. Cuadernos de Relaciones Laborales, vol.33
13. Khöler, Holm-Detleve; Martín-Artiles, Antonio (2009): Manual de sociología del trabajo y de las relaciones laborales. Madrid: Delta Publicaciones

Parte B. Bibliografía Familia y Estado Bienestar

1. Flaquer, L. (2000): *Las políticas familiares en una perspectiva comparada*, Barcelona: Colección de Estudios Sociales de la Fundación La Caixa [Disponible en:
http://www.fundaciolacaixa.es/StaticFiles/StaticFiles/8472ce6adfcef010VgnVCM1000000e8cf10aRCRD/es/es03_1_^[1]
2. Iglesias de Ussel, J. y Meil, G. (2001): *La política familiar en España*, Barcelona: Ariel Sociología.
3. Jurado, T. (2007): *Cambios familiares y trabajo social*, Madrid: Fundaciones Académicas.

4. Marí-Klose, P., Marí-Klose, M., Vaquera, E. y Argeseanu, S. (2010): *Infancia y futuro: nuevas realidades, nuevos retos*, Barcelona: Colección de Estudios Sociales de la Fundación La Caixa.

[Disponible en:

http://obrasocial.lacaixa.es/StaticFiles/StaticFiles/7af433edaa007210VgnVCM1000000e8cf10aRCRD/es/vol30_e
]

5. Robila, M. (2013): *Handbook of Family Policies Across the Globe*, Londres: Sage

6. Ajzenstradt, M. y Gal, J. (2010): *Children, Gender and Families in Mediterranean Welfare States*, Londres: Springer.

7. Castro, C. y Pazos, M. (2007): "Permisos de maternidad, de paternidad y parentales en Europa: algunos elementos para el análisis de la situación actual", en M. Pazos (coord.): *Economía e Igualdad de Género: retos de la Hacienda Pública en el siglo XXI*, Madrid: Instituto de Estudios Fiscales pp. 185-222. [Disponible en: http://www.ief.es/documentos/investigacion/genero/LG_CCastro_MPazos.pdf].

8. Esping-Andersen, G. (2007): 'Investing in Children and their Life Chances', Fundación Carolina International Workshop 'Welfare State and Competitvity', 26-27 de Abril del 2007, Madrid.

[Disponible en: http://dcpis.upf.edu/~gosta-esping-andersen/materials/investing_children.pdf].

9. Esping-Andersen, G. (2008): "La política familiar y la nueva demografía", *Información Comercial Española*, 815: 45-60. [Disponible en: http://www.revistasice.com/cmsrevistasICE/pdfs/ICE_815_45-60_E2DBEE4DEAB4141D2AED0DDD823952A1.
]

10. Esping-Andersen, G. (2009): *The incomplete revolution: adapting to women's new roles*, Cambridge: Polity Press.

11. Esping-Andersen, G. y Palier, B. (2011): *Los tres grandes retos del Estado de bienestar*, Barcelona: Ariel.

12. Esping-Andersen, G. (coord.) (2013). El déficit de natalidad en Europa: la singularidad del caso español, Colección de Estudios Sociales nº 36, Barcelona: Obra Social "La Cixa".

13. Lapuerta, I., Baizán, P. y González, M. J. (2009): 'Tiempo para cuidar, tiempo para trabajar. Análisis del uso y la duración de la licencia parental en España, en V. Navarro (dir.): *La situación social en España, vol. III*, Madrid: Biblioteca Nueva, pp. 425-460.

14. Moss, P. (2011): 'International Review of Leave Policies and Related Research 2011', *International Network on Leave Policies and Research* [Disponible en: http://www.leavenetwork.org/fileadmin/Leavenetwork/Annual_reviews/Complete_review_2011.pdf].

15. Navarro, V. y Clua-Losada, M. (2012): *El impacto de la crisis en las familias y en la infancia*. Barcelona: Ariel

16. OECD (2011): *Doing better for families*, Paris: OECD Publishing. [Disponible en: http://www.oecd.org/document/49/0,3746,en_2649_34819_47654961_1_1_1_1,00.html].

17. Thévenon, O. (2011): "Family Policies in OECD Countries: A Comparative Analysis", *Population and Development Review*, 37(1): 57-87.

18. Tobio, C., Agulló, M.S., Gómez, M.V., y Martín, M. T. (2010): *El cuidado de las personas: un reto para el siglo XXI*, Barcelona: Colección de Estudios Sociales, La Caixa. p. 91-108. [Disponible en: http://multimedia.lacaixa.es/lacaixa/ondemand/obrasocial/pdf/estudiossociales/vol28_completo_es.pdf].

19 UNICEF (2007): *Un panorama del bienestar infantil en los países ricos*, Florencia: Centro de Investigaciones Innocenti. [Disponible en: http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/rc7_spa.pdf]

Recursos en internet

1. CIIMU. Institut d'infancia i món urbà. <http://www.ciimu.org>
2. Ministerio de Trabajo y de la Seguridad Social. Anuario de Estadísticas Sociales:
<http://www.empleo.gob.es/es/estadisticas/contenidos/anuario.htm> (especialmente interesante el capítulo 5, dedicado a "las prestaciones de la Seguridad Social y otras prestaciones").
3. Familias e infancia. Ministerio de Sanidad y Política Social:
<http://www.msps.es/politicaSocial/familiasInfancia/home.htm> (en este caso resultan relevantes el 'Consejo y Observatorio Estatal de Familias' y el 'Observatorio de la Infancia').
4. MISSOC. Mutual Information System on Social Protection:
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=815&langId=en> (en este caso es de especial interés la sección de "comparative tables on social protection").
5. European Network of Ombudspersons for Children (ENOC): <http://www.crin.org/enoc/>
6. European Alliance for Families (Observatorio Europeo de Políticas Familiares). Comisión Europea:
http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/families/index.cfm
7. The Council of Europe Family Policy Database:
http://www.coe.int/t/dg3/familypolicy/Database/default_en.asp
8. OECD Family Database: www.oecd.org/social/family/database
9. Inocenti Research Centre (UNICEF): <http://www.unicef-irc.org/publications/>